

Uitbreiding en afronding woonwijk Kloosterveen

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Lijst met aanpassingen

Versie	Datum	Beschrijving van de wijziging	Herzien	Vrijgegeven door
D1	09-04-2025			Rik Jansen

Sweco Nederland B.V.

Onderwerp

Projectnummer

Klant

Auteur

Datum

Versie

Documentreferentie

Handelsregister 30129769

PlanMER programma Kloosterveen

51023331

Gemeente Assen

Mena Kamstra

09-04-2025

D1

NL25-648800269-130631

Gecontroleerd door

Martin Haan

Vrijgegeven door

Rik Jansen

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	Aanleiding	4
1.2	Milieueffectrapportage.....	4
1.3	Notitie Reikwijdte en detailniveau	5
1.4	Leeswijzer	5
2	Beleidskader en wet- en regelgeving	6
3	Voorgenomen activiteit en alternatieven	10
3.1	Doelstelling.....	10
3.2	Locatie planvoornemen.....	10
3.3	Voorgenomen activiteit.....	11
3.4	Te onderzoeken alternatieven en varianten	13
4	Beoordelingskader.....	16
4.1	Plan- en studiegebied	16
4.2	Inhoud MER	16
4.3	Beoordelingskader	16
5	De procedure.....	19
5.1	Procedurestappen.....	19
5.2	Te raadplegen instanties.....	19

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

Vanwege de grote woningbouwopgave in Assen en het NOVEX-gebied Regio Groningen-Assen wordt de nieuwbouwwijk Kloosterveen uitgebreid en afgerond. Dit moet een woonwijk worden waarbij sprake is van een goede en gezonde fysieke leefomgeving. De gemeente Assen hanteert het instrument omgevingsprogramma om het woningbouwprogramma te definiëren en vorm te geven.

Om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming over het omgevingsprogramma, wordt een milieueffectrapport opgesteld. Voorliggend document is de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). Met de publicatie van deze NRD wordt de procedure van de milieueffectrapportage gestart. In de onderstaande figuur is het plangebied voor de afronding van Kloosterveen weergegeven. De gemeente Assen wil binnen dit plangebied uiteindelijk maximaal 2.000 woningen realiseren.

Figuur 1: Plangebied

1.2 Milieueffectrapportage

Kaderstellend plan: het omgevingsprogramma voor 2.000 woningen

Het instrument milieueffectrapportage (mer) is ontwikkeld om het milieu een volwaardige plaats te geven in de besluitvorming. Voor projecten die in bijlage V van het Omgevingsbesluit staan moet een milieueffectrapport (MER) worden opgesteld of een mer-beoordeling worden uitgevoerd. Programma's die het kader vormen voor projecten in bijlage V zijn plan-MER-plichtig. Het omgevingsprogramma Kloosterveen wordt door de gemeente Assen geduid als een kaderstellend programma zoals bedoeld in 16.36 Omgevingswet voor latere mer(-beoordelings)plichtige activiteiten. De beoordelingsplichtige activiteiten uit bijlage V van het Omgevingsbesluit die van toepassing zijn op Kloosterveen, zijn hieronder weergegeven. Dit betekent dat er een plan-MER-plicht geldt voor het omgevingsprogramma.

Tabel 1: Overzicht relevante activiteiten Bijlage V Omgevingsbesluit

Nummer	Kolom 1	Kolom 2	Kolom 3	Kolom 4
	Projecten	Gevallen waarin de mer-plicht geldt	Gevallen waarin de mer-beoordelingsplicht geldt	Besluiten
J11	Stedelijk ontwikkelingsproject met inbegrip van de bouw van winkelcentra en parkeerterreinen	Niet van toepassing	Aanleg, wijziging of uitbreiding	Het omgevingsplan

Omgevingsplan

Na vaststelling van het programma zal de woningbouwontwikkeling van de eerste 1.000 woningen vrij kort daarna concreet worden gemaakt middels een wijziging van het omgevingsplan. Dit geldt ook voor de woningen die daarna worden gebouwd in Kloosterveen. Deze toekomstige omgevingsplanwijzigingen kunnen kaderstelling bevatten, waardoor er een plan-MER-plicht ontstaat.

De gemeente Assen wil het voorliggende plan-MER zo uitvoeren, dat voor de latere omgevingsplanwijzigingen niet opnieuw een plan-MER doorlopen hoeft te worden. Om die reden wordt de onderhavige plan-mer procedure tevens doorlopen ten behoeve van de toekomstige omgevingsplanwijzigingen.

Passende beoordeling: aparte plan-MER-plicht

De uitbreiding en afronding van Kloosterveen is ook via een ander spoor plan-MER-plichtig. Voor het Omgevingsprogramma (2.000 woningen) zal naar verwachting een passende beoordeling voor natuur gemaakt moeten worden. Op grond van artikel 16.36 lid 2 Omgevingswet is het voornemen daarmee plan-MER-plichtig. Dit MER geeft invulling aan deze mer-verplichting.

1.3 Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Deze NRD is bedoeld om de omgeving en betrokkenen te informeren en te raadplegen over de gewenste inhoud van het op te stellen plan-MER, ofwel over de reikwijdte en het detailniveau. De 'reikwijdte' geeft aan wat het voornemen is, welke alternatieven/varianten worden onderzocht en welke (milieu- en omgevings)thema's in beeld worden gebracht. Het 'detailniveau' betreft de diepgang en methode van het onderzoek.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 staan de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader beschreven. Hoofdstuk 3 van deze NRD gaat in op het planvoornemen en de te onderzoeken alternatieven/varianten. Het beoordelingskader staat in hoofdstuk 4. De te volgen procedure en de te raadplegen instanties staan in hoofdstuk 5.

2 Beleidskader en wet- en regelgeving

In de onderstaande tabel is het relevante geldende beleidskader en de wet- en regelgeving voor de uitbreiding en afronding van Kloosterveen samengevat weergegeven. Het accent ligt hierbij op beleid en wet- en regelgeving over ruimtelijke ordening, water en natuur. Er wordt achtereenvolgens ingegaan op nationaal, provinciaal, regionaal en gemeentelijk beleid en wet- en regelgeving. In het MER zal dit kader waar nodig worden aangevuld.

Tabel 2: Overzicht relevante wet- en regelgeving en beleidskaders

Wet- en regelgeving en beleidskader	Belangrijkste randvoorwaarde/ uitgangspunt	Relevantie voor Kloosterveen
Nationaal		
Nationale Omgevingsvisie	De Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is de Rijksbrede visie op de fysieke leefomgeving. In de visie komt naar voren dat Nederland voor grote uitdagingen staat die van invloed zijn op de fysieke leefomgeving. De NOVI brengt de langetermijnvisie van het Rijk in beeld. Op nationale belangen wil het Rijk sturen en richting geven. Die komen samen in vier prioriteiten: • Ruimte voor klimaatadaptatie en energietransitie. • Duurzaam economisch groeipotentieel. • Sterke en gezonde steden en regio's. • Toekomstbestendige ontwikkeling van het landelijk gebied.	Met de doorontwikkeling van Kloosterveen wil de gemeente de nieuwbouwwijk uitbreiden en afronden. De ontwikkeling draagt bij aan de klimaatopgave, biodiversiteit, energie en mobiliteit. Daarnaast ook aan de woningbouwopgave in het NOVEX-gebied Regio Groningen-Assen, waarbij betaalbaarheid, duurzaamheid en circulariteit een grote rol spelen.
Provinciaal en regionaal		
Omgevingsvisie provincie Drenthe	De provincie Drenthe streeft naar aantrekkelijke, gevarieerde en leefbare woonmilieus die voorzien in de woonvraag. Het maken van bovenlokale afspraken hierover is van provinciaal belang. Gemeenten werken hun aandeel in het woonaanbod en de woonmilieus uit in de gemeentelijke woonplannen. Zij houden daarbij rekening met de huidige kernenstructuur in de gemeente en de behoefte aan verschillende woonmilieus.	De gemeente Assen heeft de woningbouwopgave uitgewerkt in de Woonvisie Assen, de Structuurvisie Kloosterveen 2017 – 2035 en de Ontwikkelstrategie Kloosterveen 2023. Daarin wordt rekening gehouden met de in marktonderzoek aangetoonde behoefte aan verschillende woonmilieus.
Omgevingsverordening provincie Drenthe	De Provinciale Omgevingsverordening van Drenthe stelt regels en kaders voor de ruimtelijke ontwikkeling in de provincie. Het document richt zich op verschillende thema's zoals natuur, water, infrastructuur en wonen.	De regels uit de verordening dienen in acht te worden genomen, bijvoorbeeld ten aanzien van woningbouw. De gemeente Assen voldoet hieraan door bijvoorbeeld de behoefte aan woningen aan te tonen in de Woonvisie Assen.
Interprovinciale woondeal regio Groningen - Assen	De Woondeals vormen de komende jaren de basis voor de volkshuisvestelijke opgave in de 35 regio's. Met de inzet van alle betrokken partijen dient het aantal	Door te bouwen in Kloosterveen wordt invulling gegeven aan de afspraken zoals gemaakt in de interprovinciale woondeal.

	woningen evenwichtig en op een hoger tempo groeien. Twee derde van de te bouwen woningen moet betaalbaar zijn. Per gemeente wordt een eerlijk deel van de regionale opgave opgepakt, passend bij de lokale opgave en het karakter van de gemeente. De regio Groningen-Assen stemt al ruim 25 jaar met succes de regionale woningbouw op elkaar af. Er staan met de woondeal 21.370 nieuwe woningen op de planning voor 2030 om aan de grote vraag te kunnen voldoen. Bij alle regio's spelen verduurzaming, versterking en vernieuwing een belangrijke rol.	
Gemeentelijk		
Omgevingsvisie 'Assen nog mooier'	De Omgevingsvisie Assen nog Mooier is op 1 juli 2021 vastgesteld. De gemeente richt zich voor wat betreft wonen op: • Diversiteit: gevarieerd woningaanbod voor verschillende doelgroepen. • Duurzaamheid: energiezuinige en duurzame woningen. • Leefbaarheid: verbetering van bestaande woonwijken en openbare ruimte. • Innovatie: flexibele en innovatieve woonvormen. • Bereikbaarheid: goede verbindingen met openbaar vervoer en nabijheid van voorzieningen.	Door te bouwen in Kloosterveen wordt de vraag naar groen en ruim wonen aan de rand van de stad bediend. Het tempo waarin de ontwikkeling zal plaatsvinden, is afhankelijk van de vraag en het benodigde programma, ook in relatie tot binnenstedelijke ontwikkelingen. Verdere nieuwbouw wordt vooral binnen de bestaande stad ontwikkeld.
Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035	De Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035 richt zich op de toekomstige doorontwikkeling van de wijk Kloosterveen. Op het gebied van wonen zijn de belangrijkste pijlers: • Gevarieerd woningaanbod: Voor verschillende doelgroepen, met nadruk op duurzaamheid. • Woonkwaliteit: Veel groen, speelplekken en verbeterde infrastructuur. • Inbreiding en uitbreiding: Evenwichtige groei door benutting van bestaande gebieden en nieuwe wijken. • Sociale cohesie: Creëren van ontmoetingsplekken en ondersteunen van buurtinitiatieven. • Flexibiliteit: Aanpasbare plannen voor toekomstige ontwikkelingen. Eind 2017 heeft de gemeenteraad deze visie vastgesteld. De structuurvisie voorziet in de bouw van circa 2.250 (maximaal 2.500) woningen tot 2035.	Kloosterakker is expliciet als eerste fase in de structuurvisie benoemd. Kloosterakker is bijna afgerond. Voor de overige fases is nog geen volgorde aangegeven. Met een vervolg op Kloosterakker wordt een volgende fase in de doorontwikkeling van Kloosterveen ingeluid.

	De uitbreiding wordt fasegewijs opgepakt, zodat er altijd een afgerond woongebied is en er ingespeeld kan worden op de actuele marktomstandigheden.	
Woonvisie Assen 'van binnenuit beter'	Op 15 april 2021 heeft de gemeenteraad de Woonvisie Assen 2021 vastgesteld. Hierin is aangegeven dat Assen een belangrijke rol heeft in het bedienen van de lokale vraag naar wonen én een deel van de vraag uit omliggende gemeenten en de regio Groningen-Assen. De verwachte netto behoefte aan nieuwe woningen is geraamd op 2.500-3.000 woningen tot 2030 en nog eens 500-750 woningen tussen 2030 en 2040. Assen kiest hierbij voor 'ontspannen stedelijkheid'. Dit betekent dat woningbouw altijd gebeurt met oog voor voldoende (groene en aantrekkelijke) openbare ruimte. Uit het recent gepubliceerde Woningbehoefteonderzoek Regio Groningen-Assen is gebleken dat de Assense woningbehoefte groter is dan eerder geraamd: ruim 4.000 woningen in de periode 2024 t/m 2040. Deze opgave is uitgangspunt bij de in voorbereiding zijnde actualisatie van de huidige woonvisie, het Volkshuisvestingsprogramma Assen 2025. In mei 2023 is er een addendum op de Woonvisie Assen vastgesteld t.b.v. de 'Nota Vereveningsfonds sociale woningbouw gemeente Assen'. In dat raadsbesluit is ook besloten de Woonvisie inclusief het addendum vast te stellen als structuurvisie conform artikel 2.1 lid 2 Wro.	In de woonvisie is de ambitie opgeschreven om tot 2030 800 – 1.000 woningen in Kloosterveen te bouwen, inclusief Kloosterakker.
Bestemmingsplan Kloosterakker 2020	Op 12 december 2020 is het Bestemmingsplan Kloosterakker vastgesteld voor het eerste deelgebied van de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035. Het plan bevat circa 500 woningen.	Momenteel wordt er in Kloosterakker volop gebouwd. De verwachting is dat – afhankelijk van de marktomstandigheden – de laatste woningen in 2026 worden opgeleverd.
Ontwikkelstrategie Kloosterveen 2023	De ontwikkelstrategie richt zich op een volgende stap in de doorontwikkeling van Kloosterveen na voltooiing van het deelgebied Kloosterakker, met als doel de realisatie van circa 1.000 woningen tot 2035. Er is een focus op betaalbaarheid, waarbij 30% van de nieuwe woningen sociale huur moet zijn. En er wordt ruimte gereserveerd voor nieuwe woonvormen zoals tiny houses en levensloopbestendige woningen.	De voorliggende uitbreiding betreft een uitwerking van de ontwikkelstrategie Kloosterveen.

	Daarnaast is er aandacht voor klimaatadaptatie en het creëren van ontmoetingsplekken in de openbare ruimte. De strategie is gebaseerd op de Omgevingsvisie 'Assen nog mooier', die een aantrekkelijke, gezonde en toekomstbestendige woonomgeving beoogt.	
Groenvisie Assen 2040	De Groenvisie is een integrale visie die de basis vormt voor de inrichting en het beheer van groen in de openbare ruimte en groenonderhoud in de komende jaren. Het is een uitwerking van de Omgevingsvisie en dient als onderlegger voor omgevingsplannen en ruimtelijke ontwikkelingen. De visie streeft ernaar om in 2040 de 'groene stad van het noorden' te zijn door: • Het verbeteren van de kwaliteit van bestaand groen en het aanleggen van nieuw groen. • Het versterken van groene structuren bij (her)inrichting van straten en wijken, door bomen toe te voegen en ecologische verbindingen te versterken. • Rekening te houden met klimaatadaptatie bij alle ruimtelijke ingrepen om hittestress, wateroverlast en verdroging te voorkomen.	Bij nieuwe ontwikkelingen (zoals de uitbreiding van Kloosterveen) wordt er alles aan gedaan om bestaande en nieuwe groen(structuren) en verbindingen te behouden en in te passen.
Transitieviesie Warmte (Feb, 2021)	In de transitieviesie Warmte staat hoe de gemeente samen met haar inwoners ervoor wil zorgen dat in 2050 alle huizen in Assen aardgasvrij zijn.	In de transitieviesie is opgenomen dat er wordt gestart binnen de wijken Lariks en bestaand Kloosterveen.
Addendum Transitieviesie Warmte (Juni, 2021)	In aanvulling op de Transitieviesie Warmte heeft de gemeente Assen een addendum gemaakt, specifiek voor de wijk Kloosterveen. Dit betreft het bestaande deel van Kloosterveen.	De uitgangspunten uit het addendum worden betrokken in het MER, onder andere bij het ontwerpen en samenstellen van het planvoornemen en de alternatieven.
Wijkuitvoeringsplan Kloosterveen Duurzaam Warm (Dec, 2022)	Het addendum vormt de kaders voor het wijkuitvoeringsplan Kloosterveen.	Het wijkuitvoeringsplan geeft weer wat de gemeente kan doen om inwoners te ondersteunen bij het zetten van stappen naar een aardgasvrije toekomst.

3 Voorgenomen activiteit en alternatieven

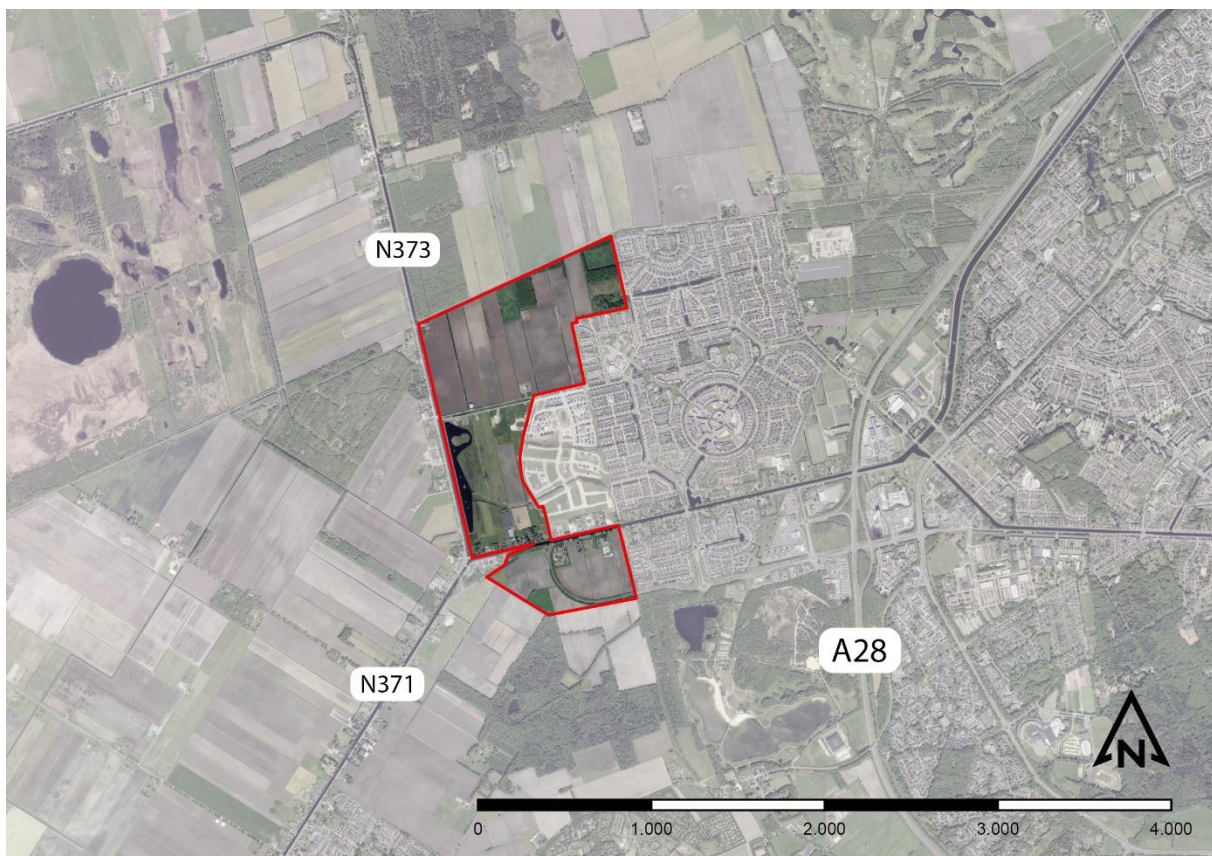
3.1 Doelstelling

Voor de afronding van de nieuwbouwwijk Kloosterveen wordt een omgevingsprogramma opgesteld. Dit programma vormt de basis voor één of meerdere wijzigingsbesluiten (omgevingsplan, omgevingsvergunningen buitenplanse omgevingsplanactiviteit), eventueel bijbehorende kostenverhaalsregels en privaatrechtelijk kostenverhaal en heeft met het oog hierop de volgende beleidsdoelen:

- Het programma geeft een totaalbeeld op de **ruimtelijke hoofdstructuur** (water, groen, autoverkeer, fietsverkeer, en dergelijke).
- Het programma vormt een juridische basis voor **kostenverhaal** en financiële bijdragen bij woningbouwontwikkeling door private partijen.
- Het programma biedt de mogelijkheid om de wijk **flexibel** te ontwikkelen; de invulling kan altijd worden aangepast aan de marktvraag van dat moment.

3.2 Locatie planvoornemen

Het plangebied ligt ten westen van de huidige woonwijk Kloosterveen in de westelijke stadsrand van Assen. Kloosterveen beschikt onder meer over een wijkcentrum in Kloosterveste, sportcomplex De Hoogspanning en een maatschappelijk cluster (onder andere basisscholen). Aan de noordzijde sluit de wijk en het plangebied aan op het landelijk gebied van de gemeente Noordenveld. Ten westen van het plangebied liggen de Norgervaart en de N373 richting Norg met daarachter agrarisch gebied en verder naar het westen het Fochterloërveen. Ten zuiden van de woonwijk en het plangebied ligt de N371/Balkenweg met daarachter het Pelinckbos en recreatiegebied Baggelhuizen. Rondom de Norgerbrug ligt het buurtschap Norgerbrug. Ten oosten van bestaand Kloosterveen liggen Recreatiepark Zeijerveen en de Drentsche Golfclub. Ten zuidoosten van de huidige woonwijk ligt de aansluiting met de A28.

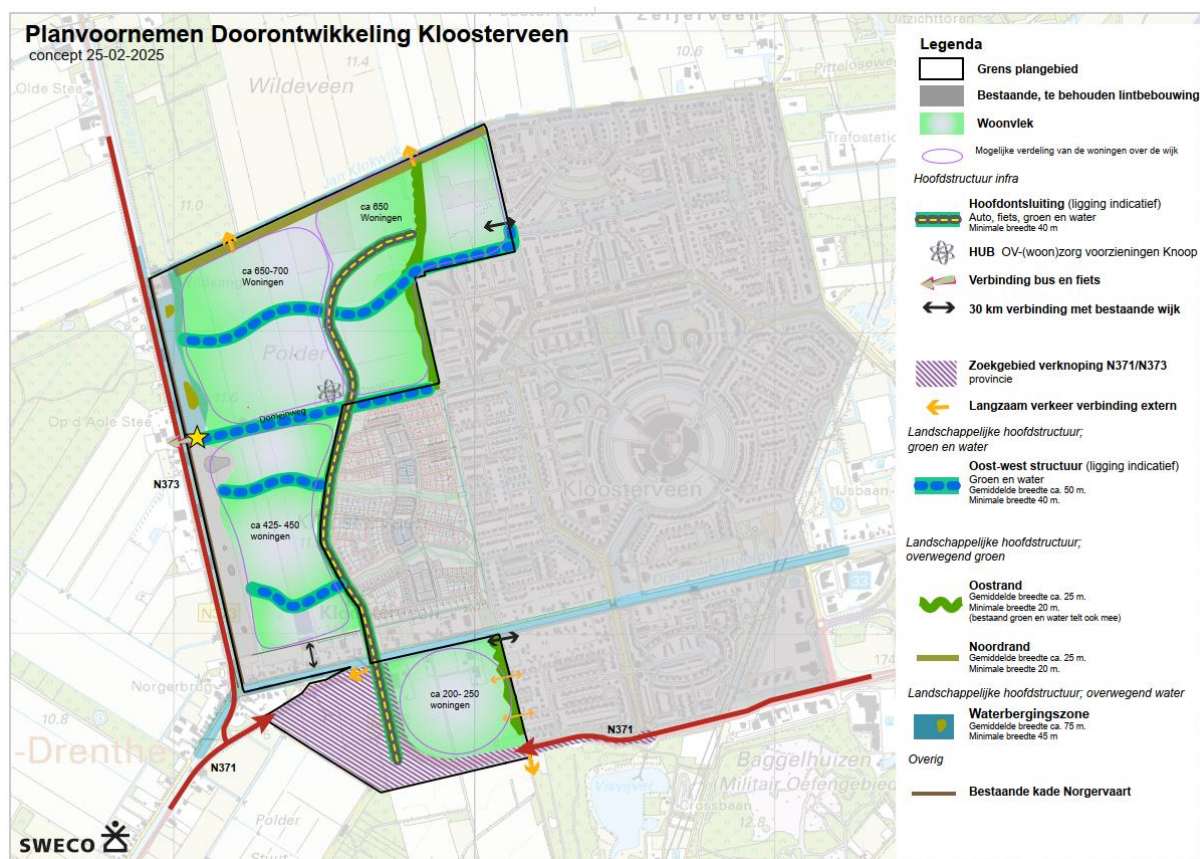

Figuur 2: Plangebied

Het plangebied zelf heeft primair een agrarische functie. Langs de zuidelijke en westelijke rand liggen de bebouwingslinten van respectievelijk de Drentse Hoofdvaart (Hoofdvaartsweg NZ) en de Norgervaart. Deze linten hebben een gemengd karakter van wonen en (agrarische) bedrijven.

3.3 Voorgenomen activiteit

In 2017 is een structuurvisie voor het gebied opgesteld waarin is uitgegaan van 2.250 tot 2.500 te bouwen woningen in Kloosterveen. Hiervan zijn nu (begin 2025) circa 500 woningen gebouwd/in aanbouw in het deelgebied Kloosterakker. Dit betekent dat er maximaal nog 2.000 woningen gebouwd gaan worden. Dit aantal wordt als uitgangspunt voor het omgevingsprogramma genomen. Op hoofdlijnen ziet het planvoornemen waarbinnen de 2.000 woningen moeten landen er als volgt uit:

Figuur 3: Planvoornemen

In de onderstaande tabel is het planvoornemen uitgewerkt.

Tabel 3: Beschrijving planvoornemen

Thema	Planvoornemen
Programma woningbouw	Het bruto oppervlak van het plangebied bedraagt ongeveer 125 hectare. In dit gebied worden maximaal 2.000 woningen gerealiseerd (afhankelijk van de marktvraag en te ontwikkelen deelgebieden). Van deze woningen komen er in het planvoornemen circa 1.550 tot 1.750 ten noorden van de Drentse Hoofdvaart (daar wordt mee gestart) en circa 200-250 ten zuiden van de Drentse Hoofdvaart. De ontwikkeling loopt tot circa 2045.
Type woonmilieu en woningdichtheid	Kloosterveen vormt een rustig woonmilieu in een groene buitenwijk. Langs de stadsranden wordt gebouwd in lagere woningdichtheden, en rondom het ov knooppunt (hub) zijn relatief wat hogere dichtheden voorzien. Op basis van de Woonvisie 2021 en de Ontwikkelstrategie Doorontwikkeling Kloosterveen (2023) is het gewenste woningbouwprogramma vastgesteld op 40%-60% rijwoningen,

	15%-20% twee onder één kap. 15%-30% vrijstaand. Hiervan wordt een aandeel in appartementen gerealiseerd. Verder wordt nog 10% gereserveerd voor nieuwe / bijzondere woonvormen.
Wijkvoorzieningen	Uitgangspunt is dat de bestaande voorzieningen in Kloosterveen benut worden. Wel wordt ruimte gereserveerd voor nu nog onbekende toekomstige behoeften aan maatschappelijke voorziening(en) nabij de hub.
Mobiliteitshub	Maatschappelijke voorzieningen worden gecentreerd rond het auto-, fiets- en ov knooppunt (hub) midden in de wijk. Hier komt ruimte voor onder meer kinderopvang, dienstverlenende (medische) zorgfuncties en eventueel zorgwonen. Wat meer uitleg over de hub is hieronder opgenomen: De mobiliteitshub moet een aantrekkelijke opstaplocatie en/of overstaplocatie worden voor met name de bewoners van Kloosterveen. De hub moet een levendige plek zijn met daarbij aangehaakt een openbaar vervoervoorziening van bovengemiddelde kwaliteit. Omdat levendigheid en sociale dynamiek van essentieel belang zijn, wordt gezocht naar mogelijkheden de hub te koppelen aan voorzieningen. Voorzieningen geven levendigheid. Vooralsnog is het verbinden aan maatschappelijke voorzieningen (huisarts en aanverwante zorgvoorzieningen) het meest aannemelijk omdat hier nog een opgave ligt voor Kloosterveen. De kwaliteit van de voorziening wordt verder gezocht in zaken als het aanbod van buslijnen, type wachtruimte en stallingsvoorzieningen. De hub wordt voorzien in de noordwesthoek van het kruispunt 3e hoofdontsluiting / Domeinweg.
Stedenbouwkundige en landschappelijke inpassing	Overgang stad-land: de woonwijk wordt verweven met het landschap en afronding per woonbuurt. Nabij de ov-hub komen mogelijk ook relatief wat grotere bouwhoogten dan in de rest van het plangebied. Aanhechting Kloosterveen: de woonwijk wordt logisch verbonden met de bestaande wijk Kloosterveen en aanwezige infrastructuur (auto, OV, langzaam verkeer).
Ontsluiting wegverkeer (auto)	De nieuwe woongebieden worden ontsloten op de derde hoofdontsluiting. De derde hoofdontsluiting is middels twee rotondes verbonden met Kloosterakker. In de noordhoek krijgt de woonwijk een verbinding met de Bostulp/Hildegard van Bingenweg. Mogelijk dat er één of meer directe verbindingen komen op de Aletta Jacobsweg. De woonvlek ten zuiden van de Drentse Hoofdvaart wordt ontsloten op de 3e hoofdontsluiting en mogelijk via de Hoofdvaartsweg zuidzijde. Onderdeel van het planvoornemen is de realisatie van een derde hoofdontsluiting via een brug over de Drentse Hoofdvaart, die aansluit op de provinciale weg N371. De N371 wordt mogelijk naar het westen verlegd. Deze wegverlegging is een project van de provincie Drenthe.
Openbaar vervoer en fiets	Midden in deze wijk komt een ov knooppunt (hub). Hier komen de 3^e hoofdontsluiting, Aletta Jacobsweg en Domeinweg samen. De hub bestaat uit een busstation met fietsenstalling, parkeerplaatsen en laadruimte voor de bussen. Het busstation wordt een start- en eindpunt van de Q-liner. Daarnaast halteren hier andere bussen, zoals de bussen naar Friesland of naar station Assen. Door middel van de hub en andere nieuwe bushaltes wordt de bereikbaarheid van Kloosterveen voor het openbaar vervoer gewaarborgd. Algemene fietsroutes worden robuust vormgegeven. Dit netwerk wordt uitgebreid tot een recreatief netwerk dat Kloosterveen bovendien verbindt met omliggende recreatiegebieden. Via de Domeinweg wordt ingezet op een doorfietsroute langs de N373 richting Norg.
Water en duurzaamheid	De openbare ruimte wordt klimaatbestendig met voldoende waterberging, bomen tegen hittestress en ruimte voor biodiversiteit en stedelijke ecologie.

	Uitgangspunt: stimuleren van circulair bouwen. De wijk wordt een all-electric wijk.
Groen en ecologie	Bestaande bospercelen kunnen mogelijk in de huidige vorm niet (volledig) gehandhaafd blijven door vernatting door verhoging van het grondwaterpeil. Deze percelen liggen lager dan het toekomstige woongebied. Het onderzoek hiernaar loopt. Het deel van de circa 5,8 ha bos dat mogelijk gekapt wordt, wordt 1-op-1 gecompenseerd in het plangebied. Deze compensatie zal worden gerealiseerd in de omgeving van de huidige bospercelen. Er wordt naar gestreefd om een deel van het speelbos ten noorden van Kloostergaarde (circa 1 ha) te handhaven. Het overige deel van het (te kappen) speelbos komt 1-op-1 terug in het plangebied.

3.4 Te onderzoeken alternatieven en varianten

Een vast onderdeel in de mer-procedure is een alternatievenonderzoek: in hoeverre zijn er naast of binnen de voorgenomen activiteit reële alternatieven met mogelijk andere milieueffecten? In deze paragraaf wordt beschreven welke alternatieven in het MER worden onderzocht.

De gemeente wil voor het onderzoek naar alternatieven en varianten aansluiten bij het Plan-MER uit 2017. Hieronder worden eerst de varianten uit de Plan-MER 2017 voor de Structuurvisie Kloosterveen toegelicht. Vervolgens wordt aangegeven of deze variatiemogelijkheden ook voor het huidige MER weer relevant zijn

Variantenonderzoek in Plan-MER 2017

In plan-MER voor de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035 zijn de volgende variatiemogelijkheden onderzocht:

- Verkeersstructuur.
- Energievoorziening.
- Maaiveldhoogte en waterpeil.

Verkeersstructuur

In het plan-MER voor de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035 zijn 2 varianten onderzocht: een variant 'Centraal' waarin al het wijkverkeer wordt gebundeld op de hoofdontsluitingen en een variant 'Verspreid' waarbij het wijkverkeer ook gebruik kan maken van 30 km/u wegen tussen het uitbreidingsgebied en de bestaande wijk (via Hildegard van Bingenweg, Aletta Jacobsweg, Rosa Spierweg, Vaart ZZ en mogelijk de Libra). De voorkeursvariant was gebaseerd op de variant 'Verspreid'.

Energievoorziening

In het plan-MER voor de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035 zijn 2 varianten onderzocht: een variant 'Energie neutraal' waarin de energie die de wijk gebruikt ook in de wijk wordt opgewekt en een variant 'Energieleverend' waarbij de wijk per saldo energieleverend wordt. De voorkeursvariant was gebaseerd op de variant 'Energie neutraal', waarbij de gemeente vooral inzet op opwek van duurzame energie op en bij de woningen zelf.

Maaiveldhoogte en waterpeil

In plan-MER voor de Structuurvisie Kloosterveen 2017-2035 zijn 2 varianten onderzocht: een variant 'Huidig maaiveld' met ongeveer 0,75 m drooglegging en een variant 'Ophogen maaiveld' met ongeveer 1,55 m drooglegging. In de voorkeursvariant kiest de gemeente voor een ruime drooglegging.

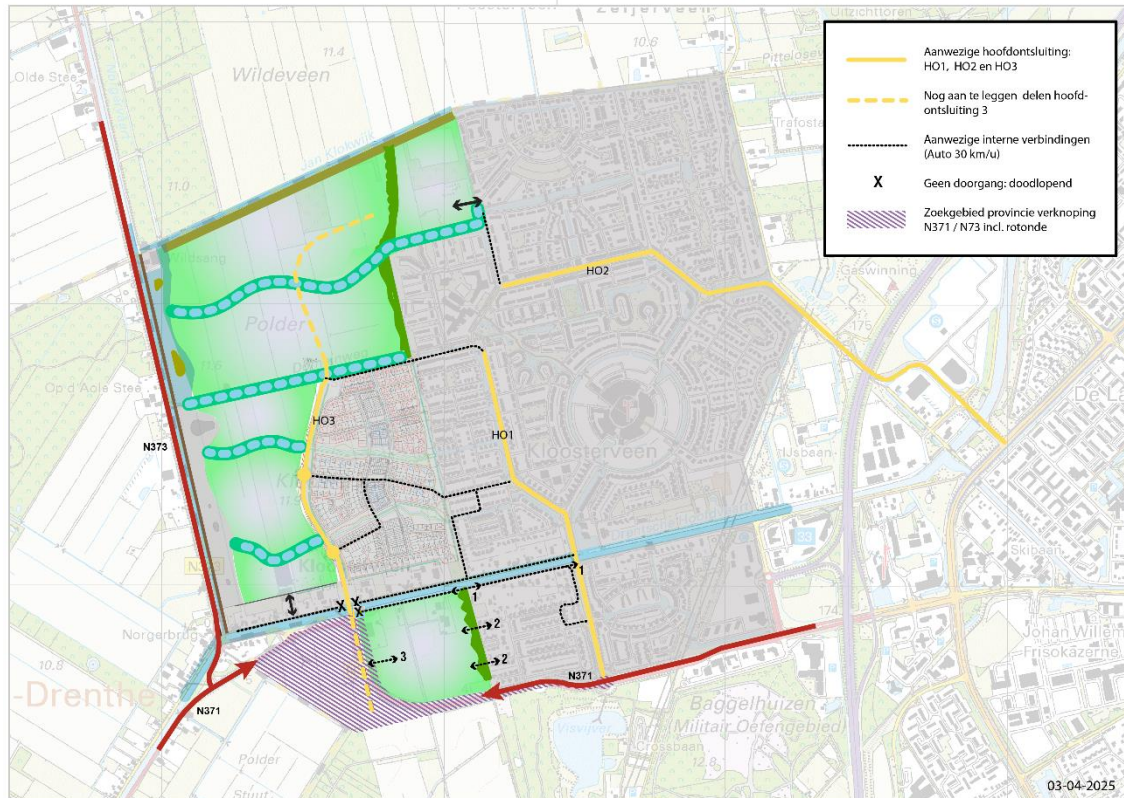
Gevoeligheidsanalyse in voorliggend Plan-MER

De gemeente is van mening dat er in twee van de drie variatiemogelijkheden uit 2017 onderdelen zitten die geschikt zijn om opnieuw te onderzoeken in dit nieuwe MER. Dit betreffen delen van de verkeersstructuur en de energievoorziening.

Voor maaiveldhoogte en waterpeil ziet de gemeente nu geen aanleiding meer voor hernieuwd onderzoek, omdat de keuzes hierover inmiddels uitgekristalliseerd zijn.

Verkeersstructuur

Wat betreft autoverkeer heeft de gemeente in 2017 gekozen voor het model 'verspreid' waarin er naast de nieuwe hoofdontsluiting ook autoverbindingen met de bestaande wijk zijn voorzien via de 30 km/u wegen Hildegard van Bingenweg, Aletta Jacobsweg, Rosa Spierweg en Hoofdvaartsweg-zuidzijde. Dit ziet er als volgt uit, met daaronder aanvullende uitleg over de gemaakte keuzes en op welke onderdelen de gevoeligheidsanalyse zich richt:

Gemaakte keuzes

- Het nieuwe woongebied ten noorden van de Domeinwijk krijgt een verbinding met tweede hoofdontsluiting via de Bostulp/Hildegard van Bingenweg en met de eerste hoofdontsluiting via de Aletta Jacobsweg. Daarnaast is dit noordelijke deel bereikbaar via derde hoofdontsluiting
- Het nieuwe woongebied tussen de Drentse Hoofdvaart en de Domeinweg kan de eerste hoofdontsluiting bereiken via de derde hoofdontsluiting, de Aletta Jacobsweg en de Rosa Spierweg. Ook dit nieuwe woongebied is bereikbaar via de derde hoofdontsluiting. Voor de Hoofdvaartsweg-noordzijde is in overleg met de aanwonenden besloten deze voor het autoverkeer niet op de derde hoofdontsluiting te ontsluiten. Het westelijk deel van de Hoofdvaartsweg Noordzijde sluit aan via de bovenliggende buurt, het oostelijk deel kan via de Brasemstraat en de eerste hoofdontsluiting ontsluiten.
- Het nieuwe woongebied ten zuiden van de Drentse Hoofdvaart wordt ontsloten via een rotonde op de 3^e hoofdontsluiting/N371. Aanvullend is een verbinding met de eerste hoofdontsluiting gewenst. De weg Virgo is niet goed bruikbaar voor de auto. De openbare ruimte is via deze straatjes slechts 4 meter. Dat is niet toereikend/gewenst voor een volledige ontsluiting van een nieuwe buurt met 200- 250 woningen. Voor de Hoofdvaartsweg-zuidzijde geldt dat de bus hier vermoedelijk zal blijven rijden, maar mogelijk kan de nieuwe buurt via deze route worden aangetakt op de eerste hoofdontsluiting.

Gevoeligheidsanalyse

Zowel bestaande als nieuwe bewoners moeten bestemmingen binnen Kloosterveen (bijvoorbeeld voor scholen of winkels) en buiten Kloosterveen goed en veilig kunnen bereiken. Tegelijk vindt de gemeente de verkeersleefbaarheid en verkeersveiligheid heel belangrijk, en moeten verplaatsingen per fiets en OV zoveel mogelijk worden gestimuleerd. Daarnaast wordt de invulling van het woongebied ten zuiden van de Drentse Hoofdvaart steeds concreter, ten opzichte van de structuurvisie uit 2017. Daarom vindt de gemeente het relevant om te onderzoeken wat het effect op het wijkverkeer is (routing, intensiteiten) door middel van een gevoeligheidsanalyse die zich richt op (de nummering correspondeert met de nummers op figuur 4):

1. de Hoofdvaartsweg-zuidzijde te laten aansluiten op de eerste hoofdontsluiting;
2. de interne routing via de Sterrenbuurt mogelijk te maken;
3. punt 1 en 2 niet uit te voeren, maar al het verkeer in het zuidelijke deel van het plangebied te laten ontsluiten van de N371 (rotonde).

Energievoorziening

Voor de uitbreiding en afronding van Kloosterveen geldt dat er moet worden voldaan aan vastgestelde wetgeving omtrent energie. Zoals ook in het MER uit 2017 wordt beschreven is een belangrijk element de zogenoemde BENG-normstelling (Bijna Energieneutrale Gebouwen). Deze bouwregels stellen eisen aan de maximale energiebehoefte, het fossiele energieverbruik en aan de opwek van hernieuwbare energie van gebouwen.

De gemeente Assen heeft bij het samenstellen van alternatieven uitgesproken de ambitie te hebben om op het gebied van energievoorziening een stap 'extra' te doen. Concreet betekent dit dat er in deze variant niet wordt uitgegaan van BENG, maar van ENG (Energie neutrale Gebouwen) voor het hele plangebied met daarbovenop de ambitie voor passieve of energieleverende gebouwen op enkele locaties in het plangebied.

4 Beoordelingskader

4.1 Plan- en studiegebied

In het MER wordt onderscheid gemaakt tussen de begrippen plangebied en studiegebied. Het plangebied voor het MER is weergegeven in figuur 1.1. Het studiegebied is het totale gebied waarin milieueffecten als gevolg van de realisatie van de uitbreiding van de woningbouw in Kloosterveen kunnen optreden. Het studiegebied is dus groter dan het plangebied en kan per milieueffect verschillen. Voor milieuaspecten zoals bodem of archeologie treden de effecten alleen binnen het plangebied zelf op (het studiegebied is hier gelijk aan het plangebied). Voor milieuaspecten zoals verkeer, geluid en luchtkwaliteit kunnen ook buiten het plangebied effecten optreden. Het studiegebied is hier dus groter dan het plangebied. In het MER zal per milieuaspect worden toegelicht wat het relevante studiegebied is.

4.2 Inhoud MER

De kern van het MER wordt gevormd door de beschrijving van de milieueffecten die als gevolg van de voorgenomen activiteiten worden verwacht ten opzichte van de referentiesituatie. Daarnaast moeten redelijke alternatieven/varianten voor de invulling van het gebied worden beschreven en op hun milieueffecten worden beoordeeld. Het MER zal de volgende onderdelen bevatten:

1. Een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd.
2. Een beschrijving van de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven of varianten.
3. Een overzicht van eerder vastgestelde plannen die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit.
4. Een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en van de te verwachten autonome ontwikkeling van dat milieu (referentiesituatie).
5. Een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit kan hebben en een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven.
6. Een vergelijking van de referentiesituatie en de voorgenomen activiteit op de relevante milieuaspecten.
7. Een beschrijving van de maatregelen om nadelige milieugevolgen te voorkomen, te beperken of teniet te doen.
8. Een overzicht van onzekerheden en de leemten in kennis van de onder 4) en 5) bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens.
9. Een zelfstandig leesbare samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieueffectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit.

4.3 Beoordelingskader

In het MER worden de effecten van de uitbreiding van de nieuwbouwwijk Kloosterveen beschreven en beoordeeld. De effectbeschrijving richt zich vooral op de voor besluitvorming relevante milieuaspecten. De effecten worden beschreven ten opzichte van de referentiesituatie (huidige situatie en autonome ontwikkelingen). In de effectbeschrijving wordt aangegeven of effecten tijdelijk of permanent zijn. Ook wordt aangegeven welke mitigerende maatregelen en/of compenserende maatregelen mogelijk en/of noodzakelijk zijn. Om de milieueffectanalyse navolgbaar te kunnen uitvoeren is een beoordelingskader opgesteld. In dit beoordelingskader (tabel 3) is per milieuaspect een aantal toetsingscriteria geformuleerd. In de laatste kolom staat de wijze van beoordeling. De kwantitatieve beoordelingen worden met behulp van berekeningen uitgevoerd. Waar berekeningen niet nodig of mogelijk zijn, zal de effectanalyse kwalitatief (op basis van expert judgement) worden uitgevoerd.

Tabel 4; Beoordelingskader

Thema	Toetsingscriterium	Effectanalyse
Ruimtegebruik	Totaal ruimtebeslag	Totale ruimtebeslag van de gebiedsontwikkeling (kwantitatief)
Bodem	Grondverzet/grondbalans	Mate waarin grondbalans gesloten is (kwalitatief)
	Aardkundige waarden	Effect op aardkundige waarden (kwalitatief)
	Bodemkwaliteit	Effect op bekende en te verwachten bodem- en grondwaterverontreinigingen (kwalitatief)
Water	Grondwater	Effect op grondwaterstand en -stroming (kwalitatief)
	Oppervlaktewater – veiligheid	Kwalitatief
	Oppervlaktewater – afvoer en berging	Kwalitatief (indicatieve berekening berging)
	Waterkwaliteit	Kwalitatief
Natuur	Natura 2000-gebieden	Effect op instandhoudingsdoelen omliggende N2000-gebieden (kwantitatief voor stikstofdepositie, geluidverstoring en foerageergebied, overige effecttypen kwalitatief)
	Natuurnetwerk Nederland	Effect op wezenlijke kenmerken en waarden van omliggende NNN-gebieden (kwantitatief voor geluidverstoring, overige effecttypen kwalitatief)
	Beschermde soorten	Effect op beschermde planten- en diersoorten (kwalitatief)
	Natuur in de wijk	Effect op natuurkwaliteiten in de wijk (kwalitatief)
Landschap en cultuurhistorie	Landschapsstructuur	Effect op waardevolle landschapsstructuren (kwalitatief)
	Openheid en contrast	Effect op openheid landschap en contrasten (kwalitatief)
	Stilte en duisternis	Effect op stilte en duisternis (kwalitatief)
	Historische bouwkunde	Effect op historische bebouwing en gebouwde monumenten (kwalitatief)
Archeologie	Archeologische waarden	Effect op bekende en te verwachten archeologische waarden (kwalitatief)
Verkeer	Afwikkeling wegverkeer	Effect op afwikkeling wegverkeer (kwantitatief)
	Verkeersveiligheid	Effect op verkeersveiligheid (kwalitatief)
	Gebruik fiets en OV	Mate van gebruik fiets en OV (kwalitatief)
Woon- en leefmilieu	Geluidsbelasting wegverkeer	Mate van geluidbelasting op bestaande en nieuwe woningen (kwantitatief)
	Luchtkwaliteit	Effect op luchtkwaliteit (kwalitatief)
Omgevingsveiligheid	Plaatsgebonden risico (PR)	Verandering risicosituatie voor kwetsbare functies (kwalitatief)
	Aandachtsgebieden groepsrisico	Verandering risicosituatie voor kwetsbare functies (kwalitatief)
Gezondheid	Gezondheidsbescherming	Effect op gezondheidssituatie bestaande en nieuwe woningen (kwalitatief)
	Gezondheidsbevordering	Beschikbaarheid ruimte voor Bewegen, Ontmoeten, Sporten en Spelen (kwalitatief)
Duurzaamheid	Energievoorziening en klimaatmitigatie	Mate van energieneutraliteit binnen gebiedsontwikkeling (kwalitatief)
	Materiaalgebruik	Materiaalgebruik voor gebiedsontwikkeling (kwalitatief)

In het MER zal per toetsingscriterium het milieueffect worden uitgedrukt op basis van onderstaande schaal.

Tabel 5: Schaal effectbeoordeling

Score	Betekenis	Wanneer toegekend
--	Sterk negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie.	Dit zijn effecten die dusdanig groot/ernstig zijn dat de haalbaarheid, uitvoerbaarheid of vergunbaarheid van het alternatief ter discussie staat.
-	Negatief effect ten opzichte van de referentiesituatie.	Effect is te mitigeren/accepteren.
0	Geen effect ten opzichte van de referentiesituatie.	Geen/beperkt effect ten opzichte van de referentiesituatie.
+	Positief effect ten opzichte van de referentiesituatie.	Effect leidt tot een verbetering ten opzichte van de referentiesituatie.
++	Sterk positief effect ten opzichte van de referentiesituatie.	Effect leidt tot een sterke verbetering ten opzichte van de referentiesituatie.

5 De procedure

5.1 Procedurestappen

De wettelijke mer-procedure bestaat uit een aantal stappen. Deze stappen worden hieronder weergegeven:

1. Openbare kennisgeving en publicatie van deze NRD: wanneer een besluit wordt genomen waarvoor een mer-procedure moet worden doorlopen, moet dit openbaar worden gemaakt. De bekendmaking is de formele start van de mer-procedure. In deze kennisgeving wordt aangegeven wie in de gelegenheid worden gesteld om advies over de inhoud van het MER uit te brengen.
2. Raadplegen bestuursorganen, burgers en Commissie mer: bestuursorganen die met het project te maken krijgen, worden over de voorgenomen ontwikkeling geraadpleegd. De NRD is het document waarmee deze raadpleging wordt uitgevoerd. Betrokken partijen worden in de gelegenheid gesteld zienswijzen in te dienen met betrekking tot de inhoud van het op te stellen MER. Daarnaast wordt de notitie gedurende een periode van 6 weken ter visie gelegd en kan er door eenieder (mondeling of schriftelijk) een zienswijze worden ingediend. De NRD wordt ook door de gemeente Assen voorgelegd aan de Commissie mer. Op basis van de uitgebrachte adviezen en binnengekomen zienswijzen stelt het bevoegd gezag de reikwijdte en het detailniveau voor het MER vast.
3. Opstellen MER en Ontwerp-programma: op basis van de NRD en de reacties daarop wordt vervolgens het MER opgesteld. In het MER worden de milieueffecten van het voornemen beschreven. Tevens wordt het Ontwerp-programma opgesteld.
4. Terinzagelegging MER en Ontwerp-programma: het MER en Ontwerp-programma liggen gedurende 6 weken ter inzage. Tijdens de tervisielegging kan eenieder mondeling of schriftelijk een reactie op de documenten geven. Tijdens deze periode wordt tevens aan de Commissie mer gevraagd het MER te toetsen.
5. Vaststelling programma: rekening houdend met eventueel ingediende zienswijzen stelt de gemeenteraad van de gemeente Assen het programma vast.
6. Evaluatie en monitoring: nadat de plannen zijn gerealiseerd, dienen de werkelijk optredende milieueffecten in beeld te worden gebracht en geëvalueerd.

5.2 Te raadplegen instanties

Bij het bepalen van de reikwijdte en het detailniveau van het MER raadpleegt het bevoegd gezag in ieder geval de wettelijk voorgeschreven bestuursorganen (lid 5 van artikel 16.36 van de Omgevingswet).

Het bevoegd gezag is voornemens de volgende instanties te raadplegen:

- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed (RCE).
- Provincie Drenthe.
- Omliggende gemeenten (Midden-Drenthe, Noorderenveld).
- Waterschap (Drents-Overijsselse Delta).
- Natuur- en Milieufederatie Drenthe.
- Stichting Het Drentse Landschap.
- Staatsbosbeheer regio Noord.
- Natuurmonumenten.
- Ministerie van I&M.
- GGD Drenthe.
- Brandweer Drenthe.